

Definitie

Dit document beschrijft de regeling rond inzage in en het verkrijgen van een afschrift van het medisch dossier.

Motivatie / Doel

Regeling rond inzage in en het verkrijgen van een afschrift van een medisch en/of verpleegkundig dossier door de patiënt of zijn vertegenwoordiger of door andere instanties met toestemming van de patiënt.

Indicatie

Alle patiënten hebben het recht op inzage of afschrift van het medisch en of verpleegkundig dossier (met uitzondering van de persoonlijke notities van de arts en eventuele data over derden aanwezig in het dossier). Zij dienen de aanvraag daartoe persoonlijk mondeling of schriftelijk te doen.

Onderscheid tussen de wilsbekwame patiënt, de wilsonbekwame patiënt en de wilsongeschikte patiënt:

- Een **wilsbekwame patiënt** kan er de voorkeur aan geven zijn inzagerecht of recht op het verkrijgen van een afschrift niet zelf rechtstreeks uit te oefenen. Hij kan tot uitoefening van deze rechten dan een **vertrouwenspersoon** aanstellen van wie de identiteit aan het patiëntendossier wordt toegevoegd. Indien de vertrouwenspersoon een beroepsbeoefenaar is, heeft hij ook inzage in de persoonlijke notities en de eventuele data over derden.
- De uitoefening van het inzagerecht en het recht op afschrift van een **wilsonbekwame patiënt** wordt uitgeoefend door de **vertegenwoordiger** van deze patiënt.
- Indien de patiënt **wilsongeschikt** is (onder narcose, bewusteloos, ...) dan worden zijn patiëntenrechten, zoals het recht op inzage en het recht op afschrift uitgeoefend door de door de patiënt voorafgaandelijk en schriftelijk aangewezen **vertegenwoordiger**.
Heeft de patiënt voorafgaandelijk geen vertegenwoordiger aangewezen, dan worden zijn rechten in dalende volgorde uitgeoefend door (artikel 14, § 2 Wet Patiëntenrechten):
 - de samenwonende partner (al dan niet gehuwd);
 - een meerderjarig kind;
 - een ouder;
 - een meerderjarige broer of zus.

De arts kan inzage of afschrift aan de vertegenwoordiger weigeren met het oog op de bescherming van de privé levenssfeer van de patiënt. In dat geval wordt het recht op inzage of afschrift van het dossier uitgeoefend door een door de vertegenwoordiger aangeduide beroepsbeoefenaar en wordt de (gemotiveerde) weigering genoteerd in het dossier.

Na het overlijden van een patiënt heeft zijn of haar directe familie (partner, ouders of grootouders, kinderen of kleinkinderen en broers of zussen) een indirect inzagerecht via een aangeduide beroepsbeoefenaar (voorbeeld de huisarts). Het verzoek tot inzage moet dan gemotiveerd zijn (bijvoorbeeld vermoeden erfelijke aandoening, medische fout, ...) en de patiënt mag zich bij leven niet verzet hebben tegen dit inzagerecht. Na het overlijden van de patiënt is er geen recht op afschrift tenzij in uitzonderlijke omstandigheden.

Alle aanvragen voor een afschrift door de overheid, advocaten, mutualiteiten of andere instanties dienen steeds vergezeld te zijn van de schriftelijke toestemming van de patiënt (of zijn vertegenwoordiger), tenzij op gerechtelijk bevel. Indien er een vermoeden van druk (verzekering, werkgever) bestaat, kan de arts het afschrift weigeren. In dat geval wordt de (schriftelijke) weigering toegevoegd aan het dossier.

Werkwijze

1. Procedure inzagerecht.

Elke wilsbekwame patiënt (of bij wilsonbekwaamheid zijn vertegenwoordiger) heeft inzagerecht in het dossier met uitzondering van de persoonlijke notities van de arts of van de gegevens over derden. Dit inzagerecht moet binnen de 15 dagen na de vraag ingewilligd worden.

De patiënt kan deze inzage rechtstreeks aan de behandelende arts vragen of aan de ombudsdienst.

De behandelende arts kan rechtstreeks overgaan tot (begeleide) inzage door de patiënt al dan niet samen met zijn vertrouwenspersoon.

Indien de aanvraag bij de ombudsdienst wordt ingediend, verwittigt deze de behandelende arts die dan binnen de 15 dagen het verzoek inwilligt. Bij weigering van inzage door de arts (ter bescherming van de gezondheid van de patiënt of de privé sfeer van de patiënt) duidt de patiënt een vertegenwoordiger aan die beroepsbeoefenaar is. Deze vertegenwoordiger en beroepsbeoefenaar heeft dan inzagerecht.

De inzage gebeurt ter plaatse in het ziekenhuis en wordt steeds begeleid door de behandelende arts of de hoofdgeneesheer.

Indien de arts besliste om de patiënt niet in te lichten over zijn gezondheidstoestand uit vrees dat dit de gezondheidstoestand van de patiënt ernstig zou kunnen schaden, heeft de patiënt enkel onrechtstreeks inzagerecht via een vertrouwenspersoon die beroepsbeoefenaar is.

Na overlijden heeft de familie tot de 2de graad (partner, ouders en grootouders, kinderen en kleinkinderen en broers of zussen) voorwaardelijk recht op onrechtstreekse inzage in het dossier via een door hen aangeduide beroepsbeoefenaar. De voorwaarden zijn dat de vraag tot inzage gemotiveerd is (vermoeden erfelijke aandoening, vermoeden medische fout, ...) en dat de overledene zich hier niet uitdrukkelijk tegen heeft verzet bij leven. Er is evenwel geen recht op een afschrift van het dossier.

Aan de inzage in een dossier zijn geen kosten verbonden.

2. Procedure afschrift.

Alle aanvragen voor een afschrift van het medisch dossier door de patiënt of met toestemming door de patiënt (van welke zijde ze ook komen) worden bezorgd aan en behandeld door de ombudsdienst. Deze bepaalt of de aanvraag aan de wettelijke voorwaarden voldoet en verwittigt de hoofddarts en de behandelende arts. In geval ook het verpleegkundig dossier wordt opgevraagd, wordt ook de directeur patiëntenzorg verwittigd.

De aanvraag dient binnen de 15 dagen te worden voldaan.

Bij afwezigheid van de ombudsdienst wordt deze taak waargenomen door het directiesecretariaat.

De ombudsdienst registreert de aanvraag, de wijze waarop ze gebeurde en de motivatie. In geval van mondelinge vraag, wordt de identiteitskaart van de aanvrager gekopieerd en bij de registratie gevoegd.

De ombudsdienst verwittigt de patiënt binnen de 2 dagen na ontvangst van de aanvraag dat (of) de aanvraag wordt uitgevoerd en brengt de patiënt op de hoogte van de kostprijs (0,10 € per kopie en 5 € per gekopieerd beeld met een maximum van 10 € voor het totaal aan digitale dragers (CD rom) en met een maximale totale kost van 25 €).

De ombudsdienst geeft de dienst IT de opdracht om de gevraagde documenten te kopiëren (CD rom voor medische beeldvorming, papier voor het medisch of verpleegkundig dossier). Het secretariaat radiologie zorgt voor een cd-rom.

De gekopieerde documenten worden via de ombudsdienst aan de behandelende arts (hoofdbehandelaar) voorgelegd voor verwijdering van persoonlijke notities of gegevens die op derden slaan (voorbeeld namen van personen die inlichtingen verstrekten nopens de gezondheidstoestand van de patiënt) indien het niet voorgelegd wordt aan een vertrouwenspersoon die arts is. Na inzage bezorgt de behandelende arts (hoofdbehandelaar) de documenten binnen de 24 uur terug aan de ombudsdienst. Bij afwezigheid van de arts, neemt het diensthoofd van de hoofdbehandelaar of zijn vervanger die taak over.

De ombudsdienst verzamelt alle documenten en stempelt elk document met de hoofding 'strikt persoonlijk en vertrouwelijk' en bezorgt de documenten onder gesloten omslag aan de facturatedienst, samen met de identiteit van de aanvrager (en afhaler).

De ombudsdienst verwittigt de patiënt dat de documenten klaar liggen op de facturatedienst. Daar kan de patiënt (of zijn vertegenwoordiger) de documenten afhalen tegen betaling. De facturatedienst registreert de identiteit van de afhaler. Dit kan de patiënt zelf zijn of een door hem (schriftelijk) gemandateerde persoon.

In uitzonderlijke gevallen kan het dossier aangetekend verzonden worden na overschrijving van de kosten. In dat geval worden de kosten van de aangetekende zending bijkomend aangerekend aan de ontvanger.

Na het overlijden van een patiënt wordt er geen afschrift meer bezorgd tenzij op gerechtelijk bevel of op verzoek van (de artsen van) het Fonds voor de Medische Ongevallen, mits toestemming van een vertegenwoordiger van de patiënt zoals voorzien in de wet op de patiëntenrechten.

Bronvermelding

- Wet op de patiëntenrechten van 22 augustus 2002.
- Wet betreffende de vergoeding van schade als gevolg van gezondheidszorg van 31 maart 2010.
- Brochure patiëntenrechten van de FOD 'Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu'.
- Code van de geneeskundige plichtenleer, Orde der Artsen artikel 58.
- Koninklijk besluit houdende vaststelling van de voorwaarden waaraan een ombudsfunctie in de ziekenhuizen moet voldoen van 8 juli 2003.
- Koninklijk besluit tot wijziging van het Koninklijk besluit van 8 juli 2003 houdende vaststelling van de voorwaarden waaraan een ombudsfunctie in de ziekenhuizen moet voldoen van 19 maart 2007.